

IZVJEŠĆE FINANCIJSKE REVIZIJE

**PRAĆENJE POSTUPANJA PO PREPORUKAMA IZ IZVJEŠĆA O FINANCIJSKOJ REVIZIJI
JAVNOG PODUZEĆA „AUTOCESTE FBiH“ D.O.O. MOSTAR ZA 2022. GODINU**

Broj: 01-02-09-11-4-1945-5/24

Sarajevo, rujan 2024. godine

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA.....	1
II.	IZVJEŠĆE O POSTUPANJU PO PREPORUKAMA.....	3
1.	UVOD	3
2.	OCJENA POSTUPANJA PO PREPORUKAMA.....	6
2.1	Realizirane preporuke	6
2.2	Djelomično realizirane preporuke	6
2.3	Nerealizirane preporuke.....	8
2.4	Preporuke po kojima nije izvršena ocjena postupanja.....	11
3.	POSTUPANJE PARLAMENTA FBiH	12
4.	DODATNE PREPORUKE	12
5.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	13
6.	PRIVITAK	15

I. IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Predmet

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine proveo je praćenje postupanja po preporukama iz **Izvešća o financijskoj reviziji Javnog poduzeća „Autoceste FBiH“ d.o.o. Mostar za 2022.** godinu, broj: 01-02-09-11-4-2949-7/22, sukladno članku 13. Zakona o reviziji institucija u FBiH („Službene novine FBiH“, br. 22/06), Proceduri za praćenje postupanja po preporukama iz izvješća o financijskoj reviziji i INTOSAI-jevom Okviru profesionalnih objava.

Vrhovne revizorske institucije imaju važnu ulogu u praćenju poduzetih mjera subjekta revizije shodno ISSAI-ju 100 – Temeljni principi revizije javnog sektora. Praćenje je usmjereno na to je li subjekt revizije adekvatno adresirao postavljena pitanja, te se prilikom praćenja razmatraju i šire implikacije.

Odgovornost rukovodstva za postupanje po preporukama

Uprava Javnog poduzeća „Autoceste FBiH“ d.o.o. Mostar odgovorna je za pripremu programa provođenja danih preporuka, za provođenje i za izvješćivanje o provedbi.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je provesti praćenje i dati ocjenu i zaključak o postupanju po danim preporukama. Praćenje podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo je li subjekt revizije i u kojoj mjeri poduzeo aktivnosti s ciljem otklanjanja utvrđenih neusklađenosti, slabosti i propusta koji su identificirani u revizorskom izvješću.

Meksička deklaracija¹ daje slobodu VRI² da iznose zapažanja i daju preporuke u izvješćima o reviziji. Također, Deklaracijom se nalaže postojanje efektivnih mehanizama za praćenje postupanja po preporukama VRI, odnosno da VRI imaju vlastiti unutarnji sustav praćenja kojim se osigurava da revidirani subjekti na odgovarajući način i propisno odgovore na nalaze i preporuke VRI, kao i na one koje utvrdi zakonodavna vlast, neki od njenih odbora/povjerenstava ili upravni odbor revidiranog subjekta.

Shodno INTOSAI-ju P 12 – Vrijednosti i koristi VRI, vrhovne revizorske institucije trebaju imati efektivne mehanizme za praćenje realizacije preporuka, te javno izvješćivati o poduzetim mjerama, s ciljem jačanja odgovornosti državnih i javnih organa.

Praćenje uključuje ispitivanje, testiranje i prikupljanje dovoljnih i adekvatnih revizijskih dokaza koji potkrepljuju zaključke iskazane po pitanju postupanja po danim preporukama.

Neovisni smo od Javnog poduzeća „Autoceste FBiH“ d.o.o. Mostar sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, i ispunili smo etičke odgovornosti.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naš zaključak.

¹ INTOSAI-P 10

² VRI – vrhovne revizorske institucije

Zaključak

Na temelju praćenja postupanja po preporukama iz **Izvešća o financijskoj reviziji Javnog poduzeća „Autoceste FBiH“ d.o.o. Mostar za 2022.** godinu utvrđeno je da su, od ukupno 17 danih preporuka:

- **dvije realizirane preporuke (12%);**
- **pet djelomično realiziranih preporuka (29%);**
- **osam nerealiziranih preporuka (47%);**
- **za dvije preporuke (12%) nije izvršena ocjena jer nisu osigurani uvjeti za uvođenje novog softverskog rješenja za povezivanje prihoda od naplate cestarine sa računovodstvenom evidencijom i nije vršena nova emisija obveznica nakon 2022. godine.**

Javno poduzeće „Autoceste FBiH“ d.o.o. Mostar sačinilo je i dostavilo Uredu za reviziju institucija u FBiH „Informaciju o poduzetim aktivnostima po primljenom Izvešću o financijskoj reviziji Javnog poduzeća „Autoceste FBiH“ d.o.o. za 2022. godinu“ sukladno članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH. **U dostavljenom odgovoru nisu utvrđeni rokovi izvršenja za sve preporuke i konkretne aktivnosti koje se planiraju poduzeti na njihovoj realizaciji.**

Provedenim praćenjem utvrđeno je da su od ukupno 17 danih preporuka realizirane samo dvije, pet je djelomično realizirano, a osam preporuka nije realizirano, što predstavlja nizak stupanj implementacije danih preporuka.

Shodno navedenom, zaključeno je da doneseni program mjera nije bio adekvatan, i da nisu poduzeti odgovarajući koraci na implementaciji svih danih preporuka, zbog čega je ostalo osam nerealiziranih i pet djelomično realiziranih. Preporučujemo nastavak rada i intenziviranje aktivnosti na realizaciji preostalih preporuka, u cilju jačanja sustava unutarnjih kontrola i otklanjanja utvrđenih nepravilnosti.

Sarajevo, 30. 9. 2024. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA
Dragan Kolobarić, s. r.

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić, s. r.

II. IZVJEŠĆE O POSTUPANJU PO PREPORUKAMA

1. UVOD

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je financijsku reviziju Javnog poduzeća „Autoceste FBiH“ d.o.o. Mostar (u daljnjem tekstu: Društvo) za 2022. godinu, sačinio Izvješće o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o financijskim izvješćima i negativno mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvješću je dano 17 preporuka s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Društvo je postupilo sukladno članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio o poduzetim radnjama radi premašivanja nepravilnosti identificiranih u revizorskom izvješću.

Praćenjem su obuhvaćene aktivnosti subjekata **od datuma Izvješća financijske revizije za 2022. godinu do 31. 12. 2023. godine**. Podaci i informacije o aktivnostima poduzetim s ciljem realizacije preporuka prikupljene su putem Upitnika o postupanju po preporukama (u daljnjem tekstu: Upitnik), dostavljene dokumentacije, te putem analize važeće regulative relevantne za subjekta.

Subjekti revizije su uz odgovore na Upitnik trebali dostaviti relevantnu dokumentaciju kojom dokazuju odgovore. Ako ih nisu dostavili, smatra se da aktivnosti na realizaciji preporuke nisu poduzete.

Analizom dostavljene dokumentacije, odgovora na Upitnik i informacija dobivenih na temelju provedenih intervjua izvršena je ocjena postupanja po preporukama, koja je klasificirana prema sljedećim kategorijama:

- **realizirana preporuka**
- **djelomično realizirana preporuka**
- **nerealizirana preporuka**
- **preporuka za koju nije izvršena ocjena postupanja**

U tabeli je pregled danih preporuka iz Izvješća o financijskoj reviziji Javno poduzeće „Autoceste FBiH“ d.o.o. Mostar za 2022. godinu:

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/ TOČKA
1.	Internim aktom detaljno razraditi proceduru prijema radnika na temelju primjene izuzeća po članu 5. Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH i prijem u radni odnos vršiti sukladno Zakonu o radu, s ciljem osiguranja transparentnosti i jednakog pristupa zapošljavanju.	4.
2.	Sukladno Pravilniku o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, nakon uočenih propusta i u cilju smanjenja pojedinih rizika, definirati mjere koje je potrebno poduzeti za daljnji razvoj sustava financijskog upravljanja i kontrole po COSO komponentama.	4.
3.	Izvršiti analizu troškova – koristi uvođenja softverskog rješenja za povezivanje evidentiranja prihoda od naplate cestarine sa računovodstvenom evidencijom, s ciljem smanjenja mogućnosti greške.	6.1.1.1
4.	Ugovore o djelu zaključivati za obavljanje konkretnog posla koji ne zahtijeva kontinuitet u izvršenju sukladno Zakonu o obligacionim odnosima.	6.1.2.5
5.	Preispitati opravdanost izdvajanja sredstava za usluge održavanja autoceste dionice Zvirovići – Bijača, s obzirom na to da Društvo raspolaže odgovarajućom opremom za navedene poslove.	6.1.2.7
6.	Nastaviti aktivnosti na uspostavi evidencije zemljišta u vlasništvu Društva koja sadrži osnovne podatke o njemu (na koje se parcele odnosi iskazana vrijednost, zemljišnoknjižni izvadak, površina, raniji vlasnik, katastarska općina).	6.2.1.1
7.	Potrebno je analizirati izvršena ulaganja iskazana na građevinama u pripremi, te izvršiti odgovarajuća knjiženja, sukladno MRS-u 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, s ciljem fer i istinitog prikazivanja u financijskim izvješćima.	6.2.1.1
8.	Organi upravljanja, svatko u okviru svojih nadležnosti i sukladno Zakonu o privrednim društvima, moraju djelovati s ciljem zaštite imovine Društva i inicirati da se potpunosti poštuju odredbe zaključenih ugovora, posebno vodeći računa o ispunjavanju obveza izvođača prilikom vršenja ugovorene usluge.	6.2.1.1
9.	Društvo treba unaprijediti cjelokupan proces i izvršiti potrebne predradnje za svaki projekt, kako bi realizacija ugovora pravovremeno započela, a sredstva se koristila efikasno.	6.2.1.1
10.	Osigurati efikasnost realizacije projekata izgradnje sukladno Planu aktivnosti na izgradnji autocesta i brzih cesta za 2022 godinu.	6.2.1.1
11.	Potrebno je prije potpisivanja ugovora s međunarodnim kreditorima okončati sve pripreme za gradnju dionice, kako bi se uskladila izgradnja sa operativnošću i izbjegli troškovi takse na nepovučena sredstva.	6.2.4.1
12.	Sredstva prikupljena emisijom obveznica potrebno je realizirati za namjene utvrđene Prospektom emisije obveznica.	6.2.4.1
13.	Donijeti interne procedure o upravljanju i korištenju imovine Društva, s ciljem kvalitetnog upravljanja imovinom.	6.2.5

14.	Izvršiti analizu i ispitivanje tržišta za sistem naplate cestarine, nadzora i upravljanja autocestom, kako bi se realno procijenio i planirao iznos nabavke, u cilju utvrđivanja cijene i konkurentnosti na tržištu.	7.1
15.	Tendersku dokumentaciju sačinjavati sa svim neophodnim elementima, kako bi davala potpune informacije o postupku javne nabavke, u cilju jednakog tretmana i nediskriminacije potencijalnih ponuđača, sukladno članu 53. Zakona o javnim nabavkama.	7.1
16.	U potpunosti poštovati odredbe Zakona o javnim nabavama u dijelu procjenjivanja vrijednosti nabave, provođenja postupaka javnih nabavki, s ciljem efikasnijeg trošenja javnih sredstava.	7.1
17.	Unaprijediti Proceduru za nabavu financiranu od međunarodnih finansijskih institucija u dijelu planiranja procijenjene vrijednosti, trajanja procesa nabave, izrade tenderske dokumentacije, i implementirati je u cijelosti, s ciljem efikasnog upravljanja javnim sredstvima.	7.2

2. OCJENA POSTUPANJA PO PREPORUKAMA

Postupanje po preporukama ocijenjeno je na osnovu provjere prezentirane dokumentacije i danih obrazloženja odgovornih lica, te je za svaku preporuku dan odgovarajući komentar revizora.

2.1 Realizirane preporuke

Javno poduzeće „Autoceste FBiH“ d.o.o. Mostar je realiziralo sljedeće preporuke:

Red. br.	PREPORUKA	KOMENTAR REVIZORA
1.	Ugovore o djelu zaključivati za obavljanje konkretnog posla koji ne zahtijeva kontinuitet u izvršenju sukladno Zakonu o obligacionim odnosima.	Zaključivani su ugovori o djelu za obavljanje konkretnog posla, kako nalaže Zakon o obligacionim odnosima. Tijekom 2023. godine zaključena su 54 ugovora o djelu, najvećim dijelom za provođenje postupaka potpunog izvlaštenja – eksproprijacije nepokretnosti i drugih poslova koji ne zahtijevaju kontinuitet u poslovanju, a za potrebe izgradnje na trasi koridora Vc.
2.	Izvršiti analizu i ispitivanje tržišta za sistem naplate cestarine, nadzora i upravljanja autocestom, kako bi se realno procijenio i planirao iznos nabavke, u cilju utvrđivanja cijene i konkurentnosti na tržištu.	Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je Društvo provelo ispitivanje tržišta za sustav naplate cestarine, nadzora i upravljanja autocestom 2. 4. 2024. godine, što je bila i obveza sukladno Zakonu o javnim nabavama BiH. Ispitivanjem tržišta utvrđeno je da samo jedan dobavljač ima ekskluzivno pravo i može vršiti održavanje softverskog dijela sustav za daljinsko upravljanje i nadzor autocesta i cesta na tržištu Bosne i Hercegovine, s kojim su vršeni pregovori vezani za utvrđivanje cijene.

2.2 Djelomično realizirane preporuke

Javno poduzeće „Autoceste FBiH“ d.o.o. Mostar je djelomično realiziralo sljedeće preporuke:

Red. br.	PREPORUKA	KOMENTAR REVIZORA
1.	Sukladno Pravilniku o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, nakon uočenih propusta i u cilju smanjenja pojedinih rizika, definirati mjere koje je potrebno poduzeti za daljnji razvoj sustava financijskog upravljanja i kontrole po COSO komponentama.	Društvo je preporuku ocijenilo kao djelomično realiziranu i prezentiralo nam dokumentaciju vezanu za poduzimanje mjera i aktivnosti u prethodnom razdoblje, s ciljem uspostavljanja i jačanja funkcionalnog sustava unutarnjih kontrola. Neke od mjera su djelomično provedene, a druge su u procesu implementacije. Sačinjeno je Godišnje izvješće o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrole za

2. Nastaviti aktivnosti na uspostavi evidencije zemljišta u vlasništvu Društva koja sadrži osnovne podatke o njemu (na koje se parcele odnosi iskazana vrijednost, zemljišnoknjižni izvadak, površina, raniji vlasnik, katastarska općina).

2023. godinu. Međutim, u njemu, kao i za 2022. godinu, nisu definirane mjere koje treba poduzeti za daljnji razvoj financijskog upravljanja i kontrole po COSO komponentama. Stoga ovu preporuku ocjenjujemo kao djelomično realiziranu.

Društvo navodi da je realiziralo danu preporuku. Međutim, iako se kontinuirano unose i ažuriraju podaci o zemljištu paralelno s procesom eksproprijacije, tek nakon što se završi implementacija složenog softverskog programa GIS - potporna informatička infrastruktura, on će sadržavati, pored informacija o katastarskim jedinicama, i mape svih čestica. Budući da nam nije dostavljen zapisnik o primopredaji Trećeg pojedinačnog ugovora o završetku njegove implementacije navedenu preporuku ocjenjujemo kao djelomično realiziranu.

3. Potrebno je analizirati izvršena ulaganja iskazana na građevinama u pripremi, te izvršiti odgovarajuća knjiženja, sukladno MRS-u 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, s ciljem fer i istinitog prikazivanja u financijskim izvješćima.

Društvo je preporuku ocijenilo kao realiziranu. Izvršenom revizijom financijskih izvješća za 2022. godinu utvrđeno je da Društvo nije izvršilo aktiviranje dionica Tunel Ivan i poddionice Tunel Zenica – Donja Gračanica s obzirom na to da su od njihove upotrebe pritjecale ekonomske koristi, niti je bio izvršen obračun amortizacije za poddionicu Tunel Zenica – Donja Gračanica, što nije sukladno zahtjevima MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema. Provedenom revizijom praćenja postupanja po preporukama utvrdili smo da su za dionice Tunel Ivan (lot 1 i lot 2) dostavljene okončane situacije i stvoreni su tehnički uvjeti, te su dionice stavljene u upotrebu. Međutim, za poddionicu Tunel Zenica – Donja Gračanica nije dostavljena okončana situacija Izvođača radova, na temelju koje bi se utvrdila pojedinačna vrijednost svakog sredstva radi unosa u knjigu stalnih sredstava, te Društvo nije izvršilo aktiviranje ove poddionice. Dostavljena je dokumentacija i izvršen je privremeni obračun amortizacije za poddionicu Tunel Zenica – Donja Gračanica za prethodna obračunska razdoblja (u iznosu od 1.802.878,18 KM), te je u financijskim izvješćima za 2023. godinu prikazana kao amortizacija ranijih godina. Budući da navedena preporuka nije u cijelosti realizirana, ocjenjujemo kao djelomično provedenu.

4. Organi upravljanja, svatko u okviru svojih nadležnosti i sukladno Zakonu o privrednim društvima, moraju djelovati s ciljem zaštite imovine Društva i inicirati da se potpunosti poštuju odredbe zaključenih

Kao što je navedeno i u „Informaciji o poduzetim aktivnostima po primljenom Izvješću o financijskoj reviziji za 2022. godinu“, Uprava je pokazala spremnost da poduzima mjere kako bi se osigurala primjena svih važećih zakona, zaštitila imovina i osiguralo obostrano ispunjenje

ugovora, posebno vodeći računa o ispunjavanju obveza izvođača prilikom vršenja ugovorene usluge.

obveza po zaključenim ugovorima. S tim u vezi, iako je u dostavljenoj dokumentaciji vidljivo da projekti započeti u ranijem razdoblju i dalje nisu okončani ili su pri kraju, kod novih postupaka, tj. u novoj tenderskoj dokumentaciji vezanoj za projektiranje predviđene su odgovarajuće police osiguranja od profesionalne odgovornosti iz djelatnosti za stručne greške, koja uključuje sve aktivnosti koje se smatraju profesionalnim propustom. Također, kako bi se smanjio rizik od nepredviđenih radova prije objave tenderske dokumentacije za izvođenje radova osiguravaju se dodatni geoistražni radovi, kao i nove geodetske podloge (dionica tunel Kvanj – Buna, tunel Prenj). Društvo je zbog probijanja roka na lot-u 2 „Počitelj – Zvirovići“ ostvario pravo na naplatu ugovorne kazne (penala), te se od listopada 2023. godine od svake situacije izvođača radova odbija 40% na račun ugovorene kazne. Sukladno odluci Uprave od 4. 10. 2023. godine proveden je postupak za pružanje konzultantskih usluga za otklanjanje problema na mostu Počitelj.

5. Društvo treba unaprijediti cjelokupan proces i izvršiti potrebne predradnje za svaki projekt, kako bi realizacija ugovora pravovremeno započela, a sredstva se koristila efikasno.

Preporuka je djelomično realizirana. Obrazloženje i dokumentacija koja je dana za prethodnu preporuku (pod rednim brojem 4.) dokazuje da su započete određene aktivnosti kod unapređenja cjelokupnog procesa vezano za nove projekte i koja potvrđuje ocjenu za ovu preporuku.

2.3 Nerealizirane preporuke

Javno poduzeće „Autoceste FBiH“ d.o.o. Mostar nije realiziralo sljedeće preporuke:

Red. br.	PREPORUKA	KOMENTAR REVIZORA
1.	Internim aktom detaljno razraditi proceduru prijema radnika na temelju primjene izuzeća po članu 5. Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH i prijem u radni odnos vršiti sukladno Zakonu o radu, s ciljem osiguranja transparentnosti i jednakog pristupa zapošljavanju.	Društvo je preporuku ocijenilo kao djelomično realiziranu. Međutim, uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrdili smo da nije realizirana budući još uvijek nije detaljno razrađena procedura prijema radnika na temelju izuzeća po članu 5. Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH (u daljem tekstu: Uredba), iako je Društvo u Informaciji o poduzetim aktivnostima po primljenom izvještaju o financijskoj reviziji Javnog poduzeća „Autoceste FBiH“ d.o.o. za 2022. godinu (od 27. 9.2023. godine) navela rok od 1. 3. 2024. godine za realizaciju preporuke. Također, prilikom

zapošljavanja Društvo je, kao i u ranijim razdobljima, nastavilo primjenjivati izuzeća shodno Uredbi, bez provođenja procedure javnog oglašavanja shodno Zakonu o radu, čime nije osigurana transparentnost kod zapošljavanja. Od 51 ukupno zaposlenog tijekom 2023. godine, 24 je primljeno po osnovu izuzeća po članu 5. Uredbe (od čega 17 na mjesto referenta - blagajnika naplate cestarine na određeno vrijeme), a 26 na neodređeno procedurom konkursa i jedno na određeno na temelju programa sufinanciranja. Istu praksu zapošljavanja Društvo je nastavilo i tijekom 2024. godine, te je u razdoblju od 1. 1. do 30. 6. 2024. od 56 zaposlenih 21 primljeno temeljem Uredbe.

2. Preispitati opravdanost izdvajanja sredstava za usluge održavanja autoceste dionice Zvirovići – Bijača, s obzirom na to da Društvo raspolaže odgovarajućom opremom za navedene poslove.

Iako je Društvo ocijenilo preporuku kao realiziranu, nije nam prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila danu ocjenu. Naime, Društvo je nastavilo i tijekom 2023. godine zaključivati ugovore za održavanje dionice „Zvirovići – Bijača“ (sa „HP Investing“ d.o.o. Mostar ugovor istekao 31. 3. 2024. godine, i sa grupom ponuđača „Sarajevoputevi“ d.d. Sarajevo i „Euro-Asfalt“ d.o.o. Mostar do 31. 10. 2024. godine), iako je na spomenutoj dionici smješteno višenamjensko vozilo „Unimog“ za održavanje sa dodatnom opremom, koje se, kako navode iz Društva, i dalje ne koristi za predviđene namjene. Zbog navedenog preporuku ocjenjujemo kao nerealiziranu.

3. Osigurati efikasnost realizacije projekata izgradnje sukladno Planu aktivnosti na izgradnji autocesta i brzih cesta za 2022 godinu.

Iako je Društvo navedenu preporuku ocijenilo kao djelomično realiziranu, ne možemo potvrditi efikasnost realizacije projekata izgradnje, jer se za započete projekte u ranijem razdoblju, nastavila gradnja i tijekom 2023. godine. Adendumima se prolongiraju rokovi izgradnje, zbog čega dolazi do povećanja vrijednosti u odnosu na prvobitno potpisane ugovore. Navodimo primjere: za poddionicu Vranduk - Ponirak Adendum br. 4 potpisan 26. 1. 2024. godine za novi rok za završetak radova: 31. 3. 2026. godine (prvobitni rok izgradnje bio kolovoz 2021. godine); poddionica Ponirak – Vraca, Adendum br. 4 potpisan 4. 9. 2023. godine kojim se prolongira rok do 31. 12. 2024. godine (prvobitni rok bio travanj 2022. godine), zbog čega preporuku ocjenjujemo kao nerealiziranu.

4. Potrebno je prije potpisivanja ugovora s međunarodnim kreditorima okončati sve pripreme za gradnju dionice, kako bi se uskladila izgradnja sa operativnošću i izbjegli troškovi takse na nepovučena sredstva.

Društvo je navedenu preporuku ocijenilo kao djelomično realiziranu. Međutim, na temelju dostavljene dokumentacije utvrdili smo da je i za 2024. godinu Društvu obračunata taksa na nepovučena sredstva temeljem dva EBRD kredita u iznosu od 179.527 KM. Stoga preporuku smatramo nerealiziranom.

5. Donijeti interne procedure o upravljanju i korištenju imovine Društva, s ciljem kvalitetnog upravljanja imovinom.

U Upitniku o postupanju po preporukama ova preporuka je ocijenjena kao djelomično realizirana. Međutim, nije nam dostavljen dokaz da je donesena interna procedura o upravljanju i korištenju imovine s ciljem kvalitetnijeg upravljanja imovinom poduzeća. Također, u Izvješću centralne popisne komisije za 2022. godinu, što je utjecalo na davanje preporuke, konstatiran je problem promjene lokacija stalnih sredstava i predloženo da se procedura donese. Zbog navedenog ovu preporuku ocjenjujemo nerealiziranom.

6. Tendersku dokumentaciju sačinjavati sa svim neophodnim elementima, kako bi davala potpune informacije o postupku javne nabavke, u cilju jednakog tretmana i nediskriminacije potencijalnih ponuđača, sukladno članu 53. Zakona o javnim nabavkama.

Društvo je ocijenilo preporuke vezane za postupke javnih nabava kao realizirane (redni br. 6. i 7. nerealiziranih preporuka). Međutim, uvidom u dostavljenu dokumentaciju, kao i pojedine postupke javnih nabava, utvrdili smo da Društvo i dalje ne sačinjava tendersku dokumentaciju sa svim neophodnim elementima kako bi davala potpune informacije o postupku javne nabave i u cilju jednakog tretmana i nediskriminacije potencijalnih ponuđača. Tako navodimo primjere: u 2023. godini izvršena je nabava službenih vozila lot 1 - Putnička motorna vozila u iznosu od 398.600 KM bez PDV-a od ponuđača „MRM Export-Import“ d.o.o. Ljubuški za četiri motorna vozila za koja iako su tehničke specifikacije vozila postavljene dosta široko (boja, zapremina prtljažnika, kožni mjenjač, krovni nosači, zatamnjena zadnja bočna stakla i zadnje staklo, unutrašnja obloga krova u crnoj boji i dr.), detaljnim navođenjem tehničkih karakteristika i dodatne opreme vozila upućuju na favoriziranje određene marke vozila. Također, angažiranost grupe ponuđača „Sarajevoputevi“ d.d. Sarajevo i „Euro – Asfalt“ d.o.o. Sarajevo za privremene radove na redovnom i zimskom održavanju na dionici Međugorje - Bijača od travnja 2023. godine (nakon isteka ugovora sa dobavljačem „HP Investing“ d.o.o. Mostar), na temelju Okvirnog sporazuma sklopljenog za dionicu „Podlugovi – Tarčin“. Dostavljeni su nam građevinski dnevni u kojima se navodi da se

7. U potpunosti poštovati odredbe Zakona o javnim nabavama u dijelu procjenjivanja vrijednosti nabave, provođenja postupaka javnih nabavki, s ciljem efikasnijeg trošenja javnih sredstava.

zbog trajanja žalbenog postupka vezanog za nabavu održavanja dionice Međugorje - Bijača, zbog osiguranja neometanog i sigurnog prolaza korisnicima, daje nalog izvođaču radova, pomenutoj grupi ponuđača, za održavanje ovog dijela dionice autoceste. Ne možemo prihvatiti ovakav način dodjele ugovora za održavanje dionice Međugorje - Bijača budući da predmetna nabava nije bila obuhvaćena tenderskom dokumentacijom za sklapanje okvirnog sporazuma. Zbog navedenog smatramo da tehničke specifikacije u tenderskoj dokumentaciji kod pojedinih javnih nabava ne omogućuju svim ponuđačima jednak i ne diskriminirajući pristup nadmetanju, kako nalaže Zakon o javnim nabavama BiH, i ocjenjujemo ove preporuke kao nerealizirane.

- Unaprijediti Proceduru za nabavu financiranu od međunarodnih finansijskih institucija u dijelu planiranja procijenjene vrijednosti, trajanja procesa nabave, izrade tenderske dokumentacije, i implementirati je u cijelosti, s ciljem efikasnog upravljanja javnim sredstvima.
8. Društvo je preporuku ocijenilo kao realiziranu. Međutim, i dalje primjenjuje Proceduru za nabavku financiranu od međunarodnih institucija od 28. 9. 2017. godine, zbog čega navedena preporuka nije realizirana.

2.4 Preporuke po kojima nije izvršena ocjena postupanja

Preporuke iz Izvješća o finansijskoj reviziji **Javnog poduzeća „Autoceste FBiH“ d.o.o. Mostar** za koje je konstatirano da se ne može izvršiti ocjena postupanja su sljedeće:

Red. br.	PREPORUKA	KOMENTAR REVIZORA
1.	Izvršiti analizu troškova – koristi uvođenja softverskog rješenja za povezivanje evidentiranja prihoda od naplate cestarine sa računovodstvenom evidencijom, s ciljem smanjenja mogućnosti greške.	Društvo se prilikom ocjene ove preporuke o koristima uvođenja softverskog rješenja za povezivanje evidentiranja prihoda od naplate cestarine sa računovodstvenom evidencijom, izjasnilo i dostavilo dokumentaciju da je ranijom nadogradnjom računovodstvenog softvera IFIS dodana posebna aplikacija za knjiženje naloga cestarine pod nazivom „naplata cestarine“, čime se omogućila stalna kontrola, te da sustav omogućava da se eventualne greške uoče. Kako navode iz Društva, u ovom momentu je daljnje usavršavanje neprovedivo, budući da cjelokupan proces naplate, pologa gotovine, knjigovodstvene evidencije nije moguće realizirati bez učešća ljudskog rada.

2. Sredstva prikupljena emisijom obveznica potrebno je realizirati za namjene utvrđene Prospektom emisije obveznica.

Danu preporuku Društvo je ocijenilo kao realiziranu i dostavilo dokumentaciju vezanu za Treću emisiju obveznica, koja je bila predmet revizije finansijskih izvješća za 2022. godinu. S obzirom na to da tijekom 2023. godine nije vršena nova emisija obveznica za navedenu preporuku nismo mogli izvršiti ocjenu.

Na temelju izvršenog praćenja konstatirano je da su, od ukupno 17 danih preporuka:

- dvije realizirane preporuke (12%);
- pet djelomično realiziranih preporuka (29%);
- osam nerealiziranih preporuka (47%);
- dvije preporuke po kojima nije vršena ocjena postupanja (12%).

U Prilogu ovog Izvješća nalazi se Upitnik o postupanju u kojem je Društvo dalo ocjenu i komentar za svaku preporuku. Društvo je ocijenilo da je realiziralo devet preporuka, djelomično realiziralo sedam preporuka i da se jedna preporuka ne može provesti.

Na temelju praćenja konstatirano je da se ocjene revizora o postupanju po preporukama značajno razlikuju od ocjene Društva. Zaključci revizora zasnivaju se na dostavljenoj dokumentaciji i revizijskim dokazima, i za svaku ocjenu dan je odgovarajući komentar.

3. POSTUPANJE PARLAMENTA FBiH

Društvo obavlja djelatnost od javnog interesa i njegov osnivač je Vlada Federacije BiH. Sukladno Zakonu o cestama jedini je upravitelj autocesta i brzih cesta u FBiH i povjereno mu je osiguranje materijalnih i drugih uvjeta za upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu autocesta i brzih cesta.

U razdoblju praćenja postupanja po preporukama iz Izvješća o finansijskoj reviziji Javnog poduzeća „Autoceste FBiH“ d.o.o. Mostar za 2022. godinu, od datuma Izvješća do 31. 12. 2023. godine, Parlamentarna komisija odgovorna za reviziju nije razmatrala revizorsko Izvješće.

4. DODATNE PREPORUKE

S obzirom na to da je praćenjem postupanja po preporukama utvrđeno da je u razdoblju od Izvješća o finansijskoj reviziji JP „Autoceste FBiH“ d.o.o. Mostar za 2022. godinu do 31. 12. 2023. utvrđeno da nisu sve preporuke u cijelosti realizirane, te da Parlamentarna komisija odgovorna za reviziju nije razmatrala revizorsko izvješće od njegovog objavljivanja, dajemo sljedeće preporuke:

- **Parlamentarnoj komisiji odgovornoj za reviziju:**
 - ***razmotriti Izvješće o praćenju postupanja po preporukama iz Izvješća o finansijskoj reviziji JP „Autoceste FBiH“ d.o.o. Mostar za 2022. godinu i poduzeti aktivnosti iz svoje nadležnosti, kako bi se osigurala implementacija preporuka.***

- JP „Autoceste FBiH“ d.o.o. Mostar:
- *s ciljem poboljšanja sustava unutarnjih kontrola i otklanjanja utvrđenih nepravilnosti u Društvu nastaviti aktivnosti na implementaciji preostalih preporuka iz Izvješća financijskoj reviziji za 2022. godinu.*

5. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Na dostavljeni Nacrt izvješća o praćenju postupanja po preporukama iz Izvješća o financijskoj reviziji Javnog poduzeća „Autoceste FBiH“ d.o.o. Mostar za 2022. godinu Društvo je 26. 9. 2024. dostavilo komentar, s dodatnom dokumentacijom.

Obrazloženja su dana za preporuke u vezi: definiranja mjera za daljnji razvoj sustava financijskog upravljanja i kontrole po COSO komponentama; uspostave evidencije zemljišta u vlasništvu Društva; materijalnih sredstava u pripremi; unapređenja cjelokupnog procesa i nadzora dionica autoputa i nadležnosti organa upravljanja; procedure za prijem radnika po osnovu Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH; korištenja višenamjenskog vozila „Unimog“ za održavanje dionice Zvirovići – Bijača; donošenja interne procedure o upravljanju i korištenju imovine Društva; provođenja postupaka javne nabave sukladno Zakonu o javnim nabavama, te unapređenja procedure za provođenje postupaka nabava financiranih od međunarodnih financijskih institucija.

Za obrazloženja koja nisu prihvaćena jer nisu prezentirane nove činjenice, niti je dostavljena dokumentacija koja bi utjecala na izmjene nalaza, dajemo sljedeća pojašnjenja:

- za obračunatu taksu za nepovučena sredstva po dva ugovora sa EBRD-om Društvo je navelo da smanjenje iznosa obračunatih taksu u odnosu na 2022. godinu znači da su krediti jednim dijelom iskorišteni, a da se preostali dio odnosi na dionicu Tunel Kvanj – Buna za koju tender još nije raspisan. Također navodi da takse nemaju karakter kaznenih penala radi kašnjenja radova, već da je to ugovorena obveza pod uvjetima EBRD kreditora, koja je nastala po ugovaranju kredita Vijeća ministara BiH. Međutim, Društvo nije provelo sve pripremne predradnje za građenje dionica prije operativnosti međunarodnih kredita, a povlačenje kreditnih sredstava uvjetovano je i gradnjom dionica za koje su namijenjeni ovi krediti, a samim tim i trošak takse po kreditu;
- u vezi osiguranja efikasnosti realizacije projekata izgradnje sukladno Planu aktivnosti na izgradnji autocesta i brzih cesta i povećanja vrijednosti investicija i prolongiranja rokova adendumima koje se nastavilo i u tekućem periodu, Društvo navodi da je u obvezi završiti započete projekte iz prethodnog razdoblja, samim tim i zaključivanje potrebnih addenduma. Međutim, efikasnost realizacije projekata i dalje nije sukladna planiranim aktivnostima na izgradnji autocesta i brzih cesta, stvaraju se dodatni troškovi zbog prolongiranja rokova izgradnje (izmjene projekata, kašnjenja izvođača radova, izvođenja dodatnih radova koji nisu bili obuhvaćeni prvobitnim projektom i dr.), zbog čega dolazi do povećanja vrijednosti u odnosu na prvobitno potpisane ugovore.

Društvo je u svojim komentarima za ostale preporuke koje su ocijenjene kao djelomično ili nerealizovane, navelo da ih prihvaća i da će poduzeti aktivnosti na njihovoj provedbi.

Dostavljene su i informacije i dodatna dokumentacija o planiranim i poduzetim aktivnostima temeljem danih preporuka vezanih za: korištenje višenamjenskog vozila „Unimog“ za održavanje dionice Zvirovići – Bijača o upućivanju na školovanje zaposlenika za osposobljavanje upravljanja navedenim vozilom (rujan 2024. godine) i provođenje postupaka javne nabave redovnog i zimskog održavanja sukladno Zakonu o javnim nabavama.

Kako navode iz Društva, da bi se izbjegla situacija predugog trajanja nabave zbog potencijalnih žalbi, a budući da je Zakonom o cestama Društvo dužno osigurati praćenje i održavanje autocesta 24/7, postupak nabave je pokrenulo dovoljno vremena prije isteka važećeg ugovora. Dostavljeni su nam ugovori za održavanje za 2024. godinu za okončane postupke i odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača za dionice: Svilaj – Odžak i Počitelj – Bijača.

Navedeno nije utjecalo na izmjenu nalaza i dane preporuke budući da se aktivnosti odnose na razdoblje iza datuma praćenja postupanja po preporukama.

Praćenje postupanja po preporukama iz Izvješća o financijskoj reviziji Javnog poduzeća „Autoceste FBiH“ d.o.o. Mostar obavio je revizijski tim u sastavu: Nina Šunjić – voditeljica tima, i Vedran Zovko – član tima.

Voditeljica tima

Nina Šunjić, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom**

Mia Buljubašić, s. r.

**Rukovoditeljica Sektora
za financijsku reviziju poduzeća u većinskom
državnom vlasništvu**

Belma Mušinović, s. r.

6. PRIVITAK

Upitnik o postupanju po preporukama

Subjekt revizije:

JP "Autoceste FBiH" d.o.o. Mostar

Revidirana godina:

2022.

Upitnik o postupanju po preporukama iz Izvještaja o finansijskoj reviziji za 2022. godinu

Red. br.	Preporuka data u izvještaju o finansijskoj reviziji	Da li je preporuka provedena?				Za odgovore „da“ i „djelimično“ potrebno je dati obrazloženje i priložiti dodatnu dokumentaciju, a za odgovor „ne“ i „neprovođiva“ potrebno je dati obrazloženje
		Da	Djelimično	Ne	Neprovođiva	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	<i>Internim aktom detaljno razraditi proceduru prijema radnika na osnovu primjene izuzeća po članu 5. Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH i prijem u radni odnos vršiti sukladno Zakonu o radu, s ciljem osiguranja transparentnosti i jednakog pristupa zapošljavanju.</i>		x			Možemo istaći da se po istoj postupka, odnosno da se postupak prijema u radni odnos provodi u skladu sa Zakonom o radu ("Službene novine Federacije BiH", broj 26/16, 89/18 i 23/20) i odredbama Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u F BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 13/19 i 9/21). Kada je riječ o djelu preporuke koji se odnosi na dio "detaljno razraditi proceduru prijema radnika na osnovu primjene izuzeća po članu 5. Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u F BiH" možemo istaći da data preporuka u ovom dijelu još uvijek nije realizovana jer još uvijek ni drugi interni akti iz objektivnih razloga nisu do kraja usklađeni i definirani, pa se čeka usklađivanje svih zajedno. Napominjemo da važeći tekst Uredbe o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u F BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 13/19 i 9/21) upravo kroz član 5. i definiše koji su to slučajevi kada se prijem u radni odnos može vršiti bez provođenja procedure prijema putem javnog oglašavanja i JP Autoceste F BiH d.o.o. Mostar zapošljavanje bez objave javnog oglasa vrši upravo u skladu sa navedenim članom koji ne propisuje obavezu dodatnog definisanja i razrađivanja dodatnih procedura kako nam se to navedenom preporukom nalaže.
2.	<i>Sukladno Pravilniku o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH nakon uočenih propusta i u cilju smanjenja pojedinih rizika, definirati mjere koje je potrebno poduzeti za dalji razvoj sustava finansijskog upravljanja i kontrole po COSO komponentama.</i>		x			JP Autoceste F BiH d.o.o. Je definiralo u PIFIC-ovoj aplikaciji mjere koje će predložiti ili već poduzima u daljem razvoju sustava FUK-a. Neke od mjera su djelimično sprovedene, a druge se su u procesu implementacije, jer se radi o kontinuiranim procesima.

Upitnik o postupanju po preporukama

3.	<i>Izvršiti analizu troškova - koristi uvođenja softverskog rješenja za povezivanje evidentiranja prihoda od naplate cestarine sa računovodstvenom evidencijom, a s ciljem smanjenja mogućnosti greške.</i>				x	Prolaz vozila i proces naplate cestarine evidentira se kroz složeni softverski sustav, gdje se dnevno vrši zaključak i sačinjava izvještaj o ostvarenim prihodima, po naplatnim mjestima. Sačinjavaju se dnevni izvještaji posebno za gotovinski promet ostvaren u domaćoj valuti, posebno za gotovinski promet u EUR-ima, te posebno za promet naplaćen karticom i ON LINE plaćanjem. Izvještaji o naplati gotovinom imaju podatke i o izvršenim položima na transakcijski račun. U softveru za knjigovodstvenu evidenciju koji koristimo (IFIS), dizajnirana je poseban segment koji služi isključivo za evidenciju naplate cestarine. Na tom radnom mjestu zaposlen je samo jedan izvršilac, a nije otkrivena niti jedna greška u evidenciji tako da ne stoji argumentacija za smanjenje troškova i otklanjanje rizika od grešaka. Dapače operator koji je zadužen za unos vrši i logičku i matematičku kontrolu ulazne dokumentacije, printanje naloga i arhiviranje, te prema općim i uobičajenim pravilima računovodstvenih tehnika ovaj posao nije moguće automatizirati na način da se u potpunosti isključi ljudski faktor.
4.	<i>Ugovore o djelu zaključivati za obavljanje konkretnog posla koji ne zahtijeva kontinuitet u izvršenju sukladno Zakonu o obligacionim odnosima.</i>	x				Obavještavam vas da se ista prema dobivenim informacijama od kolega iz Odjela za opće poslove ista primjenjuje i kao dokaz takvim tvrdnjama u prilogu vam dostavljamo nekoliko Ugovora o djelu koji su zaključivani u periodu 2022 - 2024.godina. (Prilog 4. -Ugovori o djelu 22, 23, 24.)
5.	<i>Preispitati opravdanost izdvajanja sredstava za usluge održavanja autoceste dionice Zvirovići - Bijača, s obzirom na to da Društvo raspolaže odgovarajućom opremom za navedene poslove.</i>	x				Priloženo je detaljno obrazloženje označeno kao prilog br. 5. (Kako zbog obimnosti, obrazloženje nije bilo moguće unijeti u ovaj obrazac dato je kao prilog)
6.	<i>Nastaviti aktivnosti na uspostavi evidencije zemljišta u vlasništvu Društva koja sadrži osnovne podatke o njemu (na koje se parcele odnosi iskazana vrijednost, zemljišnoknjižni izvadak, površina, raniji vlasnik, katastarska općina).</i>	x				U prethodnim godinama uočena je potreba za uvođenje detaljne i sveobuhvatne evidencije katastarskih čestica kroz proces eksproprijacije, što istovremeno daje informaciju o ukupnoj površini zemljišta koje pripadaju pojedinim poddionicama prometnice. U tom cilju u prethodnim revizijama data je preporuka da se nabavi adekvatan softver i uvede dodatni sustav sustav evidentiranja katastarskih čestica. Za tu namjenu nabavljen je složeni softverski program GIS koji pored informacija o svakoj katastarskoj čestici, daje i mapu svih čestica, koja se ažurira paralelno s procesom eksproprijacije. Ovo je jedan kontinuirani proces i obzirom da su prethodni podaci unešeni, smatramo da je preporuka realizirana.
7.	<i>Potrebno je analizirati izvršena ulaganja iskazana na građevinama u pripremi, te izvršiti odgovarajuća knjiženja, sukladno MRS-u 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema, s ciljem fer i istinitog prikazivanja u financijskim izvješćima.</i>	x				Po okončanju izgradnje pojedine dionice, kada su stvoreni svi tehnički uvjeti i dobivena upotrebna dozvola, izgrađena dionica se stavlja u upotrebu. U pojedinim slučajevima to nije moguće i računovodstveno sprovesti, jer nije ispostavljena okončana situacija Izvođača radova, koja uključuje sve troškove izgradnje i na temelju koje je moguće utvrditi pojedinačnu vrijednost svakog sredstva koja će se unijeti u knjigu stalnih sredstava. U tom slučaju radi se najbolja moguća procjena i vrši privremeni obračun amortizacije za tekuću godinu u kojoj je projekat završen. U slučaju projekta Tunel Zenica - Donja Gračanica (konto ulaganja 025122) ni to nije bilo moguće uraditi, jer je samo dio izgrađene dionice stavljen u upotrebu. U 2023 godini imali smo sve potrebne podatke te je retroaktivno izvršen obračun amortizacije za prethodne obračunske periode (tkzv. Južna sekcija dionice Tunel Zenica - Donja Gračanica) i u financijskim izvješćajima za 2023 prikazan kao amortizacija ranijih godina. U prilogu kartica konta 59102 - rashodi po osnovu amortizacije ranijih godina i nalog za knjiženje br. 19682 gdje se vidi naknadno obračunata amortizacija za ovaj segment prometnice u iznosu 1.802.878,18 KM.
8.	<i>Organi upravljanja, svatko u okviru svojih nadležnosti i sukladno Zakonu o privrednim društvima, moraju djelovati s ciljem zaštite imovine Društva i inicirati da se potpuno poštuju odredbe</i>		x			Priloženo je detaljno obrazloženje označeno kao prilog br. 8. (Kako zbog obimnosti, obrazloženje nije bilo moguće unijeti u ovaj obrazac dato je kao prilog)

Upitnik o postupanju po preporukama

9.	<i>Društvo treba da unaprijedi cjelokupan proces i izvrši potrebne predradnje za svaki projekat, kako bi realizacija ugovora pravovremeno započela, a sredstva se koristila efikasno.</i>		x		Priloženo je detaljno obrazloženje označeno kao prilog br. 8. (Kako zbog obimnosti, obrazloženje nije bilo moguće unijeti u ovaj obrazac dato je kao prilog)
10.	<i>Osigurati efikasnost realizacije projekata izgradnje sukladno Planu aktivnosti na izgradnji autocesta i brzih cesta za 2022 godinu.</i>		x		Priloženo je detaljno obrazloženje označeno kao prilog br. 8. (Kako zbog obimnosti, obrazloženje nije bilo moguće unijeti u ovaj obrazac dato je kao prilog)
11.	<i>Potrebno je prije potpisivanja ugovora s međunarodnim kreditorima okončati sve pripreme za gradnju dionice, kako bi se uskladila izgradnja sa operativnošću i izbjegli troškovi takse na nepovučena sredstva.</i>		x		Priloženo je detaljno obrazloženje označeno kao prilog br. 8. (Kako zbog obimnosti, obrazloženje nije bilo moguće unijeti u ovaj obrazac dato je kao prilog)
12.	<i>Sredstva prikupljena emisijom obveznica potrebno je realizirati za namjene utvrđene Prospektom emisije obveznica.</i>	x			Sredstva prikupljena putem treće emisije obveznica u iznosu od 18.096.400,00 KM su utrošena na projekat Vranduk-Ponirak (za izvođenje radova) kako je definisano Prospektom treće emisije obveznica.
13.	<i>Donijeti interne procedure o upravljanju i korištenju imovine Društva, s ciljem kvalitetnog upravljanja imovinom.</i>		x		Društvo raspolaže s velikom vrijednosti dugoročne imovine i s velikim brojem stavki koje su dislocirane na više lokacija, čija se količina izgradnjom novih dionica povećava. Društvo u nastojanju da unaprijedi bolju kontrolu nad imovinom unaprijeđuje i softverska rješenja da bi se svaka stavka mogla identificirati i precizno odrediti lokacija na kojoj se nalazi. U tu svrhu dograđen je pomoćni program za stalna sredstva pa je pored osnovne lokacije dodjeljena i podlokacija pa se već uvidom u pomoćni program može vidjeti na kom mjestu – odnosno u kojem uredu se određeni komad inventara nalazi. Društvo će dalje unaprijediti procedure u smislu stvaranja obaveze za izvještavanje o svakoj promjeni lokacije da bi se moglo izvršiti ažuriranje u evidenciji.
14.	<i>Izvršiti analizu i ispitivanje tržišta za sistem naplate cestarine, nadzora i upravljanja autocestom, kako bi se realno procijenio i planirao iznos nabavke, u cilju utvrđivanja cijene i konkurentnosti na tržištu.</i>	x			Priloženo je detaljno obrazloženje označeno kao prilog br. 14.; te dokumentacija kao prilozima 14.1; 14.2; 14.3; 14.4; 14.5. i 14.6. (Kako zbog obimnosti, obrazloženje nije bilo moguće unijeti u ovaj obrazac dato je kao prilog)
15.	<i>Tendersku dokumentaciju sačinjavati sa svim neophodnim elementima, kako bi davala potpune informacije o postupku javne nabavke, u cilju jednakog tretmana i nediskriminacije potencijalnih ponuđača, sukladno članu 53. Zakona o javnim nabavkama.</i>	x			Preporuka realizovana - sve tenderske dokumentacije ugovorni organ priprema u skladu sa legislativom o javnim nabavkama, pridržavajući se u potpunosti člana 53. Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH", br. 39/14 i 59/22), te odredbi Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda ("Službeni glasnik BiH", br. 90/14 i 20/15). Tenderske dokumentacije ugovornog organa su dostupne na portalu javnih nabavki www.ejn.gov.ba .
16.	<i>U potpunosti poštovati odredbe Zakona o javnim nabavkama u dijelu procjenjivanja vrijednosti nabave, provođenja postupaka javnih nabavki, s ciljem efikasnijeg trošenja javnih sredstava.</i>	x			Procjena vrijednosti nabavke se vrši u skladu sa članom 15. Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH", br. 39/14 i 59/22), a na osnovu prethodne provjere tržišta koju vrše sektori/službe koji imaju potrebu za predmetnom nabavkom. Ista se vrši u skladu sa članom 14. a Zakona o javnim nabavkama, kao i procedure koja je detaljno propisana Pravilnikom o javnim nabavkama, broj: No.1-01-3837-12/23 od 12.06.2023. godine., te se dokaz o izvršenom istraživanju tržišta prilaže obavezno uz svaki zahtjev za pokretanje postupka javne nabavke. Služba za javne nabavke vodi računa o zabrani cijepanja predmeta nabavke, prilikom pripreme Plana nabavki. Postupci javnih nabavki se provode u potpunosti u skladu sa legislativom o javnim nabavkama.

Upitnik o postupanju po preporukama

17.	<p><i>Unaprijediti Proceduru za nabavku financiranu od međunarodnih finansijskih institucija u dijelu planiranja procijenjene vrijednosti, trajanja procesa nabavke, izrade tenderske dokumentacije i implementirati je u cijelosti, a s ciljem efikasnog upravljanja javnim sredstvima.</i></p>	x				<p>Trenutno važeća Procedura za nabavku financiranu od međunarodnih finansijskih institucija od 28.09.2017. g. definira tok aktivnosti i nosioce u procesu provođenja nabavke financirane od strane međunarodnih finansijskih institucija. Procedura za nabavke financirane od strane međunarodnih finansijskih institucija su usklađene sa vodičima za nabavke EIB-a i EBRD-a i kao takve nisu podložne izmjenama osim ukoliko dođe do izmjene vodiča za nabavke propisanih od međunarodnih kreditnih institucija. Procjene vrijednosti ulaganja koje će se financirati putem međunarodnih finansijskih institucija utvrđuje Uprava Društva na temelju analize koju sačinjava Sektor za projektovanje i građenje. Kako je već jednim dijelom pojašnjeno zbog dužine procedure trajanja postupka, zbog tržišnih fluktuacija te zbog različitih geoloških iznenađenja koja se ne mogu detaljno predvidjeti i uz najveću pažnju nije moguće precizno unaprijed odrediti vrijednost projekta. Također niti jedan izvođač ne može ponuditi fiksnu cijenu koja će vrijediti do kraja projekta, nego svaki ugovor sadrži klauzulu o kliznoj skali gdje se za svaki mjesec, odnosno za svaku obračunsku situaciju utvrđuje index rasta cijena po određenom omjeru u odnosu na bazni mjesec u kojem je sačinjena ponuda. Tako je moguće da već prilikom otvaranja ponuda imamo najpovoljniju cijenu koja je različita ili veća od onog što je planirano, a koja također može narasti do kraja završetka projekta kao posljedica inflacije. Podnošenje kreditnog zahtjeva u većem iznosu može biti ocijenjeno kao neopravdano te postoji rizik da kreditni zahtjev bude odbijen, a u slučaju da bi po nekom projektu preteknu raspoloživa kreditna sredstva, uvjeti kreditiranja su takvi da sredstva ne mogu biti iskorištena na drugom projektu te ostanu neiskorištena.</p>
-----	--	---	--	--	--	---

Molimo Vas da na upitnik tačno odgovorite, jer odgovarate za tačnost navedenih podataka.

Pojašnjenja:

Djelimično-ukoliko realizacija preporuke nije okončana, ali je izvršena u najvećem dijelu.

Neprovedivo-ukoliko preporuku nije moguće provesti (npr. iz razloga što nije bilo aktivnosti, odnosno transakcija po osnovu koje je data preporuka/došlo je do promjene u regulativi).

Sarajevo, 11. 6. 2024. godine

Odgovorno lice
 Denis Pasić, v.d. direktor